

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.002.02.2015
P/15/078

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/078 – Reagowanie Policji na zgłoszenia obywateli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Iwona Soroczyńska – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93190 z dnia 4 lutego 2015 r. 2. Janusz Zygiert – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93182 z dnia 3 lutego 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 4)
Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Policji w Bytomiu ¹ , z siedzibą przy ulicy Powstańców Warszawskich 74, 41-902 Bytom.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Szymczyk – Komendant Miejski Policji w Bytomiu ² . (dowód: akta kontroli str. 5 – 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli w latach 2013, 2014 oraz w styczniu 2015 r. Komenda Miejska Policji w Bytomiu reagowała na zgłoszenia obywateli w sposób prawidłowy i adekwatny do okoliczności. Dysponowała wykwalifikowaną i wyszkoloną obsadą kadrową oraz wyposażeniem, dzięki czemu była przygotowana do przyjmowania i obsługi zgłoszeń o zdarzeniach. Sposób opisu zdarzeń w SWD umożliwił jednoznaczne zidentyfikowanie zgłoszenia w dokumentacji, a czas reakcji na zdarzenia był zbliżony do referencyjnego czasu reakcji w garnizonach w województwie śląskim.

Stanowisko Kierowania³, pomimo przygotowania i dostosowania do wykonywania przypisanych dyżurnym zadań, nie posiadało jednak wydzielonego pomieszczenia socjalnego.

NIK zwraca ponadto uwagę, że funkcjonariuszom dyżurnym na Stanowisku Kierowania powierzono wykonywanie obowiązków niezwiązanych bezpośrednio z obsługą zgłoszeń, które wykraczały poza zakres określony w zarządzeniu Komendanta Głównego Policji.

¹ Zwana dalej: „Komendą” lub „KMP”.

² Zwany dalej: „Komendantem”.

³ Zwanego dalej także „SK”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Komendy do przyjmowania i obsługi zgłoszeń o zdarzeniach

Opis stanu
faktycznego

1.1. Obsada stanowiska kierowania

Komenda Miejska Policji w Bytomiu dysponowała 35 etatami dyżurnych, w tym: pięcioma etatami dyżurnego, pięcioma etatami zastępcy dyżurnego w KMP oraz po pięć etatów dyżurnego w każdym z pięciu podległych komisariatów. Na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. było zatrudnionych 32 dyżurnych, a na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 stycznia 2015 r. wszystkie etaty zostały obsadzone. Jedna osoba pełniąca służbę dyżurnego w Komisariacie III Policji nie posiadała specjalistycznego szkolenia niezbędnego do pełnienia funkcji na Stanowisku Kierowania. Pozostali funkcjonariusze zostali przeszkoleni w zakresie pełnienia służby dyżurnego lub zastępcy dyżurnego.

(dowód: akta kontroli str. 41- 46)

Komendant Miejski Policji w sprawie braku specjalistycznego przeszkolenia jednego dyżurnego wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą czterokrotnie kierowano zapotrzebowanie na kursy specjalistyczne i szkolenia zawodowe do Wydziału Kadr i Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Policji (KWP) w Katowicach, w których łącznie wskazano do przeszkolenia 15 funkcjonariuszy z garnizonu bytomskiego (z czego niektórych trzykrotnie). KWP przydzieliła dla garnizonu bytomskiego sześć miejsc, co spowodowało konieczność skierowania na kursy specjalistyczne funkcjonariuszy z najkrótszym stażem i doświadczeniem na tym stanowisku. Komendant Miejski Policji wyjaśnił również, że zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r.⁴ mianowanie na stanowisko dyżurnego nie jest uzależnione od wcześniejszego ukończenia przez niego specjalistycznego przeszkolenia, jak również nie ma obowiązku wykazania się przez dyżurnych znajomością języka obcego potwierdzoną certyfikatem. Komendant podał także, że wszyscy dyżurni (35 funkcjonariuszy) zostali przeszkoleni w lutym 2012 r. z zakresu obsługi Systemu Wspomagania Dowodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 122 - 163)

W wyniku oględzin przejęcia służby w KMP oraz oględzin pracy dyżurnych w czasie rzeczywistym pełnienia służby, stwierdzono, że dyżurny i zastępca dyżurnego wykonywali czynności wynikające z ich zakresów czynności, tj. *Karty opisu stanowiska pracy*, w tym także: wydawali i przyjmowali broń i amunicję, wydawali klucze do pomieszczeń KMP, urządzenia łączności, dokumenty pojazdów służbowych. Nie stwierdzono wykonywania innych czynności nie wynikających z zakresu czynności.

(dowód: kontroli str. 117 – 120)

Predyspozycje i cechy jakie powinni spełniać dyżurni zostały podane w *Karcie opisu stanowiska* będącej również zakresem czynności osób zatrudnionych na stanowisku

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe Dz. U. Nr 123, poz. 857 ze zm.

dyżurnego bądź zastępcy dyżurnego. Zdaniem NIK, dyżurni, których praca była objęta oględzinami mieli predyspozycje i cechy do pełnienia obowiązków na stanowisku dyżurnego.

(dowód: kontroli str. 47 – 59)

Etatowi dyżurni i zastępcy dyżurnych w KMP w Bytomiu posiadali staż pracy w Policji od 13 do 37 lat (przeciętnie 22 – 23 lata), w tym na stanowisku dyżurnego od trzech lat i jednego miesiąca do 15 lat i 10 miesięcy.

(dowód: kontroli str. 41 – 46)

Szkolenia specjalistyczne w latach 2012 – 2014 odbyło sześć osób, jedna osoba pracuje na stanowisku dyżurnego bez przeszkolenia, pozostali funkcjonariusze (27 osób) przeszli szkolenia specjalistyczne w latach 2001 – 2011. Przeszkolenie z zakresu posługiwania się Systemem Wspomagania Dowodzenia (SWD) w lutym 2012 r. przeszli wszyscy funkcjonariusze pełniący służbę dyżurnego w KMP i komisariatach oraz zastępcy dyżurnego.

(dowód: kontroli str. 41 – 46, 124)

Dwóch dyżurnych posiadało certyfikat potwierdzający znajomość języka obcego (angielski).

(dowód: kontroli str. 43)

Zgodnie z Decyzją nr 4/13 Komendanta Miejskiego Policji⁵, dyżurni pełnili służbę w okresach 12 godzinnych: od godz. 7.00 do 19.00 i od 19.00 do 7.00. Nie stwierdzono pełnienia służby w (badanym okresie – IV kwartał 2014 r. – styczeń 2015 r.) w ponadnormatywnym czasie pracy. Zmiany w grafikach pełnienia służby zatwierdzał Naczelnik Wydziału Prewencji w KMP lub jego zastępca nadzorujący pracę dyżurnych.

(dowód: kontroli str. 13 – 15, 121)

W okresie objętym kontrolą złożono sześć skarg w stosunku do dyżurnych, w tym dwie w 2013 r. i cztery w 2014 r. W 2015 r. do końca stycznia skarg nie złożono. Postępowanie wyjaśniające i dyscyplinarne podjęto w dwóch sprawach (po jednej w 2013 i 2014 r.) wobec dyżurnych w KMP i Komisariatów II i III.

W 2013 r.

- skarga nr As-13/13 w sprawie braku natychmiastowej reakcji przez dyżurnych KMP i Komisariatu III Policji w Bytomiu (T.M., S.W. i Z.J.) po zgłoszeniu kradzieży torebki z dokumentami i kluczami do mieszkania osoby poszkodowanej. W wyniku tej kradzieży dokonano włamania do mieszkania poszkodowanej. Z uzasadnienia orzeczenia Nr 13/13 Komendanta Miejskiego Policji w Bytomiu z dnia 10 października 2013 r. o umorzeniu postępowania wynika między innymi, że brak szybkiej reakcji dyżurnego Z.J. uniemożliwił prawdopodobne ujęcie sprawców na gorącym uczynku lub udaremnienie dokonania włamania. Mimo stwierdzenia naruszenia dyscypliny służbowej, postępowanie prowadzone wobec funkcjonariusza umorzono, ze względu na zwolnienie ze służby przed zakończeniem postępowania. Natomiast postępowanie prowadzone wobec pozostałych dwóch dyżurnych umorzono, gdyż wykazano, iż nie naruszyli oni zasad postępowania służbowego.

⁵ Decyzja nr 4/13 z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie: rozkładu czasu oraz godzin rozpoczęcia i zakończenia służby policjantów Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu oraz w podległych Komisariatach Policji.

W 2014 r.

- skarga nr 1/14 w sprawie braku reakcji dyżurnego T. M. na zgłoszenie o pobiciu. W wyniku postępowania ustalono, że skarga była niezasadna,
- skarga nr As-10/14 w sprawie odmowy przyjęcia zgłoszenia kradzieży kołpaków kół z samochodu przez dyżurną I. L. wszczęto postępowanie dyscyplinarne – odstąpiono od ukarania,
- skarga nr 27/14 w sprawie beczynności i opieszałości dyżurnego M. Sz. w związku ze zgłoszeniem zaginięcia brata zgłaszającego. W wyniku postępowania ustalono, że skarga była niezasadna,
- skarga nr 37/14 w sprawie niekulturalnego zachowania dyżurnego R. K. w trakcie przyjmowania zgłoszenia. W wyniku postępowania ustalono, że skarga była niezasadna.

(dowód: kontroli str. 60 – 108)

1.2. Warunki pełnienia służby dyżurnego na stanowisku kierowania.

Pomieszczenie dyżurnego spełniało wymogi określone w § 12 zarządzenia nr 1173 Komendanta Głównego Policji⁶, z wyjątkiem pkt 2. Zostało wyposażone w:

- środki łączności przewodowej (z możliwością identyfikacji numeru abonenta) i bezprzewodowej, zapewniające obustronną wymianę informacji z policjantami pełniącymi służbę, jednostkami Policji oraz podmiotami poza policyjnymi;
- urządzenia do rejestracji korespondencji prowadzonej przy użyciu środków łączności przewodowej i bezprzewodowej;
- urządzenia zapewniające dostęp do zbiorów informatycznych;
- mapy przedstawiające obszar działania jednostki Policji oraz zawierające inne dane niezbędne do realizacji zadań;
- urządzenia umożliwiające kodowanie (szyfrowanie) korespondencji zawierającej informacje niejawne;
- urządzenia umożliwiające odbiór radiowych i telewizyjnych serwisów informacyjnych.

Broń i amunicja była przechowywana w pomieszczeniu przyległym do dyżurki w szafie metalowej przeznaczonej wyłącznie do tego celu. Wydawanie broni, kart drogowych, kluczy do pomieszczeń w KMP odbywało się przez okienko z pomieszczenia przyległego do dyżurki.

W dyżurce brak było wydzielonego pomieszczenia socjalnego, w którym byłaby możliwość przygotowania posiłków i napojów. Szatnia i toaleta znajdowały się w korytarzu przyległym do dyżurki.

Wyposażenie, tj. biurka, sprzęt, pomieszczenia dodatkowe stanowiące integralne części dyżurki były funkcjonalne i zapewniały wystarczający komfort pracy. Do pomieszczenia dyżurki osoby trzecie nie miały wstępu.

(dowód: akta kontroli str. 117 – 120)

⁶ Zarządzenie nr 1173 z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji Dz. Urz. KGP t. j. z 2013 r. poz. 73

1.3. Wykorzystanie urządzeń i systemów teleinformatycznych przy przyjmowaniu, rejestrowaniu i obsłudze zgłoszeń o zdarzeniach.

Dyżurni mieli do dyspozycji m.in.: dwa telefony stacjonarne Alcatel Lucent do odbioru zgłoszeń na numery: 997 i 32 3888255 lub 266, z możliwością identyfikacji numeru rozmówcy i rejestrowania rozmów. Do obsługi połączeń alarmowych na numer 112 służył telefon stacjonarny WCPR Cisco 7962, z możliwością przełączenia na tryb *głośnomówiący* i nagrywania. Telefony komórkowe: jeden do lokalizowania osób zaginionych lub sprawców we wszystkich sieciach telefonicznych, drugi do komunikacji wewnątrz jednostki oraz jako rezerwowo do komunikacji z Wojewódzkim Centrum Powiadamiania Ratunkowego⁷. Stację łączności Motorola GM 360 i stację dokującą/ładującą dla 6 krótkofalówek marki Motorola GP 360 PL i pocztę elektroniczną email: dyzurny@bytom.ka.policja.gov.pl.

Ponadto zestaw nr 1 – do obsługi Stanowiska Wsparcia Dowodzenia, Krajowego Systemu Informacji Policijnej⁸ (tzw. jednostka centralna SWD) składający się z komputera (nieoznaczonego typu), dwóch monitorów 19 cali (jeden wyświetlający mapę w systemie SWD-SCR-147, drugi listę zdarzeń i działań SWD-SCR-028) oraz klawiatury.

Czas na ekranie monitorów w trakcie dokonywania oględzin (9 marca 2015 r. od godz. 7⁰⁰ do 13⁰⁰) był zgodny z czasem wyświetlanym na ekranie telewizora.

Zestaw nr 2 – stanowisko dostępne, tj. komputer STG NTT z monitorem 19 cali.

Zestaw nr 3 – do internetowej obsługi poczty e-mail Lotus, typ komputera nieustalony, monitor 17 cali.

Urządzenie wielofunkcyjne Samsung Multiexpres 6555N – kopiarka, skaner, drukarka.

Stanowisko Kierowania dysponowało także telewizorem Samsung 32 cali do odbioru telewizyjnych serwisów informacyjnych, nastawionym w trakcie oględzin na kanał TVN 24.⁹

Oględziny SWD w zakresie wsparcia dyżurnych wykazały, że system umożliwiał następujące czynności:

- *Obsługa zgłoszenia*, z wyjątkiem tzw. automatycznego wyboru odpowiedzialności, przypisującego jednostkę Policji do adresu zdarzenia, bowiem punkt teleadresowy nie umieszczony wcześniej w bazie, musiał zostać ręcznie wprowadzony i zatwierdzony przez administratora SWD;
- *Obsługa zdarzenia*, z wyjątkiem zakładek: przekazywanie zdarzenia do innej służby, wykonanie czynności spoza słownika, wykonywanie czynności z algorytmu, wykonywanie czynności ze słownika, które dyżurni ocenili jako operacje skomplikowane i nie ułatwiające pracy,
- *Punkt sprawdzeń* - dostęp do zasobów systemowych zapisanych w SWD oraz w KSIP;
- *Obsługa służby patrolu*, z wyjątkiem przeciągania służby patrolu z listy zdarzeń do kreatora legitymowania i punktu sprawdzeń (zdarzały się przypadki uwidaczniania poprzedniej, a nie aktualnej interwencji);
- *Książka przebiegu służby* - rejestrowanie wykonanych czynności przez dyżurnego jednostki w elektronicznej książce przebiegu służby;

⁷ Zwane dalej: „WCPR”.

⁸ Zwanego dalej: „KSIP”.

⁹ Sprzęt zakupiony z programu „Modernizacja Policji 2008”.

- Raporty, z wyjątkiem eksportu raportu do pliku;
- Obsługa odpowiedzialności;
- Zamknięcie aplikacji;

Nie wykorzystywano następujących zakresów: *Obsługa akcji i operacji*, *Obsługa blokady*, *Tryb autonomiczny*, a do zakresu *Pojazdy usunięte* nie było dostępu z poziomu Komendy.

System umożliwiał określenie lokalizacji patrolu posiadającego mobilny terminal noszony (MTN), wyposażony w GPS i zalogowany do systemu. W trakcie oględzin wystąpiły przypadki zgłoszenia przez patrole braku możliwości zalogowania się do systemu za pomocą GPS.

(dowód: akta kontroli str. 198 – 207, 288)

Administrator SWD Komendy oraz trzech spośród 10 dyżurnych za główne problemy, ograniczające funkcjonalność systemu uznali w szczególności:

- brak odpowiedniej szybkości łącza Policyjnego Systemu Transmisji Danych (PSTD)¹⁰;
- SWD wymaga sprzętu komputerowego o dużo lepszych parametrach niż inne systemy policyjne, takie jak np. KSIP, SESPol¹¹;
- system jest na tyle skomplikowany, że wymaga dużej wiedzy w zakresie prawidłowej pracy w aplikacjach systemu, w odróżnieniu od uprzednio używanego systemu *Elektroniczna Książka Służby Dyżurnego*¹², którym dyżurni nadal się wspomagali (procedury poszczególnych postępowań, wyszukiwarka zdarzeń);
- podczas rejestracji zdarzeń, które zostają następnie przeniesione do systemu KSIP – system przysyłał tylko główną kwalifikację prawną, pozostałe wymagały wprowadzenia przez dyżurnego;
- wadliwe działanie mobilnych terminali noszonych powodowało:
 - ✓ konieczność nawiązywania przez dyżurnego kontaktu z patrolami w celu określenia ich lokalizacji za pośrednictwem telefonu lub radia;
 - ✓ wszelkie sprawdzenia wykonywane były za pośrednictwem dyżurnego jednostki powodując jego dodatkowe obciążenie;
 - ✓ ograniczone było wykorzystanie modułu mapowego.

(dowód: akta kontroli str. 174 – 197)

Komenda wraz z podległymi komisariatami, w trakcie kontroli, posiadała łącznie 34 Mobilne Terminale Noszone (MTN), natomiast nie była wyposażona w Mobilne Terminale Przewoźne (MTP). Spośród ośmiu MTN będących na stanie Komendy sześć było w dyspozycji Wydziału Ruchu Drogowego, w tym trzy były w naprawie oraz dwa terminale były w dyspozycji Wydziału Prewencji.

Podległe Komendzie komisariaty¹³ posiadały następującą liczbę terminali:

- KP I: 3 szt., w tym 1 w naprawie,
- KP II: 6 szt., z których 1 był w naprawie,

¹⁰ Powolne łącze powoduje, że system SWD działa bardzo wolno w skrajnych przypadkach doprowadzając do całkowitego zawieszenia systemu.

¹¹ System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji.

¹² Zwana dalej: „EKSD”.

¹³ Zwanych dalej: „KP”.

- KP III: 8 szt., w tym 2 w naprawie,
- KP IV: 5 szt.,
- KP V: 4 szt.

Z powyższego sprzętu korzystało 64 funkcjonariuszy.

(dowód: akta kontroli str. 289 – 296)

W sprawie wykorzystania MTN w Komendzie i komisariatach Komendant Miejski Policji w Bytomiu wyjaśnił między innymi, że: „*Terminale są eksploatowane przez policjantów, głównie służb patrolowo-interwencyjnych. Założeniem Komendy Głównej Policji było odciążenie policjantów (dyżurnych) od częstego sprawdzania w bazie KSIP osób, rzeczy, pojazdów dla policjantów pracujących w terenie i cel został osiągnięty. Wszelkie awarie tych urządzeń są zgłaszane do Zespołu Łączności i Informatyki, gdzie pracownicy weryfikują zgłaszane błędy użytkowników, w przypadku stwierdzenia awarii terminala, sprzęt jest wysyłany do serwisu WTI KWP K-ce*”¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 297 – 298)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Niektóre wykonywane przez funkcjonariuszy na Stanowisku Kierowania obowiązki, określone w ich zakresach czynności, tj. wydawanie kluczy do pomieszczeń KMP, urządzeń łączności oraz dokumentów pojazdów służbowych wykraczały poza zakres zadań określony w § 5 ust. 1 Zarządzenia Nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji¹⁵.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Na Stanowisku Kierowania nie wyodrębniono pomieszczenia socjalnego dla dyżurnych, co było niezgodne z §12 ust.2 zarządzenia Nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji.

2. Sprawność obsługi zgłoszeń przez Komendę pod względem czasu i adekwatności działania do zaistniałych zdarzeń

Opis stanu faktycznego

2.1. Liczba zdarzeń zarejestrowanych w KMP w I kw. 2013 r. wynosiła 8 336, a w całym 2013 r. – 38 011. W I kwartale 2014 r. - 9138, a w całym 2014 r. 39 558. W styczniu 2015 r. zarejestrowano 2 847 zdarzeń. W trakcie kontroli nie określono liczby zgłoszeń na nr 997 i 112 ponieważ system rejestracji zgłoszeń telefonicznych w KMP nie umożliwia takiego rozróżnienia.

(dowód: akta kontroli, str. 111)

Natomiast liczba podjętych interwencji: w pierwszym kwartale 2013 r. wyniosła 5 664, tj. 67,9 % wszystkich zgłoszeń. W 2013 r. – 25 378, tj. 66,7 % wszystkich zgłoszeń. W I kwartale 2014 r. – 5 731, tj. 62,7 % zgłoszeń. W 2014 r. – 24 840,

¹⁴ Wydział Teleinformatyki Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

¹⁵ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 73

tj. 62,8 %. W styczniu 2015 r. podjęto 1 696 interwencji, tj. 59,6 % wszystkich zgłoszeń.

(dowód: akta kontroli, str. 111)

Wszystkie rozmowy telefoniczne do KMP oraz z KMP były rejestrowane. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono awarii systemu nagrywania rozmów na SK. W KMP nagrania były archiwizowane przez 5 miesięcy. W wyniku oględzin ustalono, że w SWD rejestrowano zgłoszenia odbierane przez dyżurnego, stanowiące zdarzenie. Dyżurny nie rejestrował zgłoszeń nie mających charakteru przestępstwa lub czynu zabronionego, np. dotyczących utraty dokumentów, zapytań o numery telefonów, pomyłek i żartów, a także rozmów wewnętrznych Policji.

(dowód: akta kontroli, str. 112, 117 -120)

2.2. W okresie objętym kontrolą Komenda otrzymywała wsparcie z Oddziałów Prewencji Policji (OPP) z Katowic. Wsparcie było udzielane w zabezpieczeniu imprez masowych: 2 182 funkcjonariuszy w 2013 r. i 2 290 w 2014 r. Ponadto, funkcjonariusze OPP pełnili służbę patrolową na terenie Bytomia (Komenda nie posiadała danych dotyczących liczby funkcjonariuszy spoza garnizonu bytomskiego pełniących służbę patrolową). Służbę patrolową na terenie Bytomia pełnili również, w ramach praktyk, słuchacze Szkoły Policji z Katowic. Wsparciem dla KMP były także patrole służby ponadnormatywnej finansowane przez Urząd Miasta w Bytomiu oraz patrole mieszane Straży Miejskiej i Policji.

Policjanci KMP brali udział w zleconych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w działaniach krajowych i wojewódzkich, m.in. dotyczących ruchu drogowego oraz czynności poszukiwawczych.

(dowód: akta kontroli, str. 112)

2.3. Jednym z priorytetów ustalonych przez Komendanta Głównego Policji na lata 2013-2015 było doskonalenie obsługi obywatela poprzez szybką i skuteczną reakcję Policji na zdarzenie. Wśród najistotniejszych mierników dla oceny jego realizacji był czas reakcji na zdarzenie, w rozumieniu średniego czasu jaki upływa od momentu przyjęcia zgłoszenia o zdarzeniu do chwili przybycia na miejsce policjantów i przekazania informacji dyspozytorowi i o rozpoczęciu interwencji. Przy wyliczaniu miernika nie uwzględnia się interwencji własnych, czyli czynności służbowych związanych ze zdarzeniem podjętych w wyniku własnych spostrzeżeń policjantów lub powzięcia przez nich informacji o zdarzeniu bezpośrednio od osoby zgłaszającej. W ramach miernika „czas reakcji na zdarzenie” określono w przedziale rocznym referencyjny czas reakcji na zdarzenie w 2013 r. jednolity dla wszystkich garnizonów wojewódzkich: 10 minut w terenie miejskim i 15 minut w terenie wiejskim (poza granicami administracyjnymi miast).

Czas reakcji w KMP wynosił: 13 min. i 52 sekundy w I kwartale 2013 r., 11 minut i 14 sekund w I kwartale 2014 r. i 10 minut i 4 sekundy w styczniu 2015 r. Średni czas reakcji w 2013 r. wynosił 12 minut i 48 sekund, w 2014 r. 11 minut i 43 sekundy. Naczelnik Wydziału Prewencji KMP wyjaśnił, że nie sporządza się sprawozdań z liczby zdarzeń i czasu reakcji na zdarzenie do jednostki nadrzędnej – Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach (KWP). Dane takie KWP generuje z SWD w szczególności dotyczącej poszczególnych komisariatów garnizonu bytomskiego jak i całościowe dane dotyczące KMP w Bytomiu.

(dowód: akta kontroli, str. 111, 208)

W toku kontroli przeprowadzono analizę nagrań zgłoszeń telefonicznych, dokonanych przez obywateli w dniach 25 grudnia 2014 r. i 9 stycznia 2015 r.

Analiza nagrań nie wykazała przypadków niezarejestrowania zgłoszenia zdarzenia wymagającego interwencji. Zadysonowane w poszczególnych interwencjach siły i środki były adekwatne do charakteru zdarzeń. Sposób opisu zdarzenia umożliwił jednoznaczne zidentyfikowanie zgłoszenia w dokumentacji.

Spośród 49 rozmów zarejestrowanych w dniu 25 grudnia 2015 r. 22 zgłoszenia zdarzeń wymagały interwencji, z których wszystkie zostały zarejestrowane w SWD. Pozostałe 27 rozmów stanowiły zapytania o numery telefonów do poszczególnych komisariatów lub Izby Wyrzeźwień oraz odwołania wcześniejszych zgłoszeń. Średni czas reakcji na zdarzenie w analizowanych nagraniach w tym dniu wyniósł 11 minut i 9 sekund. Najkrótszy czas od zakończenia rozmowy do przybycia patrolu Policji na miejsce zdarzenia wyniósł 3 minuty 17 sekund (nieprzytomny człowiek, leżący na podwórzu zgłaszającej). Najdłuższy czas reakcji na zdarzenie wyniósł 28 minut i 35 sekund. Zdarzenie dotyczyło awantury domowej zgłoszonej przez matkę nietrzeźwego sprawcy. Przyczyną opóźnienia w przybyciu na miejsce zdarzenia był udział patrolu we wcześniejszej interwencji, dotyczącej grupy młodych ludzi zakłócających spójność i malujących graffiti na ścianie budynku.

Analiza nagrań dokonanych w dniu 9 stycznia 2015 r. wykazała, iż spośród 39 przeprowadzonych rozmów, 19 było zgłoszeniami zdarzeń wymagającymi interwencji, z których wszystkie zostały zarejestrowane w SWD. Średni czas reakcji na zdarzenie w analizowanych nagraniach w tym dniu wyniósł 10 minut i 5 sekund. Najkrótszy czas od zakończenia rozmowy do przybycia patrolu Policji na miejsce zdarzenia wyniósł 4 minuty 13 sekund (dobijanie się do mieszkań nieznanego mężczyzny, zgłoszone przez mieszkankę bloku). Najdłuższy czas reakcji na zdarzenie wyniósł 29 minut i 38 sekund. Zdarzenie dotyczyło płotu uszkodzonego w nocy przez nieznanego samochód i nie wymagało natychmiastowej reakcji związanej z narażeniem życia lub zdrowia lecz sporządzenia dokumentacji procesowej, w celach ubezpieczeniowych.

Średni czas reakcji Policji na zdarzenie w dniach objętych badaniem wyniósł 11 minut 2 sekundy.

(dowód: akta kontroli str. 299 – 310)

2.4. W KMP na dzień 31 grudnia 2013 r. zatrudniano 404 osoby na 441 przyznanych etatów. Braki kadrowe wynosiły 37 etatów, tj. 8,3%. Na dzień 31 grudnia 2014 r. zatrudniono 421 osób na 443 przyznane etaty. Wakat wynosił 22 osoby tj. 4,9%. Na dzień 31 stycznia 2015 r. zatrudniono 420 osób na 443 przyznane etaty. Wakat wynosił 23 etaty, tj. 5,1%. Według wyjaśnienia Komendanta KMP, braki etatowe dotyczyły komórek patrolowo-interwencyjnych, co skutkowało niedoborem kilku patroli każdego dnia. Ze zwolnień lekarskich w okresie objętym kontrolą korzystało średnio 30 policjantów miesięcznie, tj. od 7,5 % do 7,1 % stanu osobowego zatrudnionych w KMP.

(dowód: akta kontroli, str. 112, 482)

Kontrola nad prawidłową realizacją zadań KMP była zgodna z decyzjami Komendanta Miejskiego Policji¹⁶, w których określono sposób prowadzenia nadzoru służbowego. Komendant KMP nakazał prowadzenie nadzoru na trzy zmiany w godzinach od 8.00 do 16.00, od 16.00 do 24.00 oraz od godz. 24.00 do godz. 8.00. Zadania kontrolne przydzielono m.in. komendantom komisariatów, naczelnikom wydziałów, kierownikom OPI, kierownikom referatów kryminalnych w KMP i komisariatach, asystentowi Zespołu Kontroli Ruchu Drogowego WRD. Wyniki działań kontrolnych były przedstawiane na porannych odprawach

¹⁶ Decyzje: nr 88/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r., nr 84/14 z dnia 11 sierpnia 2014 r., nr 27/15 z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie organizacji i zasad pełnienia służby kontrolnej oraz w ramach patroli oficerskich w Komendzie Miejskiej Policji w Bytomiu.

służbowych i wpisywane do „Zeszytu nadzoru służby”. Zadania nadzoru i rejestr stwierdzonych uchybień były prowadzone w Wydziale Prewencji KMP w Bytomiu.

(dowód: akta kontroli, str. 113, 215 – 261, 263 - 286)

2.5. W 2013 r. złożono 42 skargi na patrole Policji. Na łączną liczbę 117 zgłoszonych zarzutów, potwierdzono zasadność dziewięciu, w jednym przypadku skargę (trzy zarzuty) wycofano. Badaniem skarg zajmowali się Komendanci (właściwych ze względu na miejsce) komisariatów oraz funkcjonariusze z Wydziału Kontroli KMP. 12 skarg zostało przesłanych z Wydziału Kontroli Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. W przypadku potwierdzonych skarg podjęto działania dyscyplinujące i postępowania wyjaśniające.

W 2014 r. złożono 40 skarg na patrole Policji. Na łączną liczbę 98 zgłoszonych zarzutów potwierdzono zasadność jednego. Jedną skargę wycofano.

Do 31 stycznia 2015 r. złożono dwie skargi na patrole Policji formułując dwa zarzuty, które w wyniku przeprowadzonego postępowania przez Komendantów właściwych Komisariatów Policji nie zostały potwierdzone. Skargi zostały skierowane przez Wydział Kontroli KWP i Prokuraturę Rejonową w Bytomiu.

(dowód: akta kontroli, str. 287)

2.6. W toku kontroli przeprowadzono także analizę postępowań przeprowadzonych w wyniku zgłoszeń dotyczących naruszenia przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹⁷.

Stwierdzono, że w 2013 r. Komenda Miejska Policji prowadziła 10¹⁸ postępowań w związku z naruszeniem przepisów powołanej wyżej ustawy. W dziewięciu przypadkach sprawy zostały zakończone umorzeniem, w związku z brakiem znamion czynu zabronionego lub z powodu niewykrycia sprawcy. Jedna sprawa została zakończona poprzez skierowanie aktu oskarżenia przez prokuratora.

W 2014 r. prowadzono sześć postępowań¹⁹, które zostały zakończone umorzeniem, w związku z brakiem znamion czynu zabronionego. W dwóch przypadkach nałożono mandaty karne (w dniu 22 lipca i 14 listopada).

W 2015 r. wszczęto jedno postępowanie (nr RSD 161/15). Do dnia zakończenia kontroli NIK sprawa była w toku.

Nie stwierdzono przypadków odmowy podjęcia czynności po otrzymaniu zgłoszenia o naruszeniu ustawy o ochronie zwierząt. Zadania koordynowania działań w zakresie ochrony zwierząt powierzono funkcjonariuszowi Wydziału Prewencji Komendy.

(dowód: akta kontroli str. 164 – 172)

¹⁷ j.t. Dz. U. z 2003 r., Nr 106 poz.1002 ze zm.

¹⁸ RSD 443/13, RSD 565/13, RSD 148/13, RSD 527/13, RSD 682/13, RSD 597/13, RSD 843/13, RSD 865/13, RSD 815/13, RSD 672/13

¹⁹ RSD 5/14, RSD 133/14, RSD 54/14, RSD 119/14, RSD 370/14, RSD 382/14,

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o:

Podjęcie działań organizacyjnych w celu zapewnienia dyżurnym na Stanowisku Kierowania odpowiedniego pomieszczenia socjalnego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 2 czerwca 2015 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami

